

Protokoll fört vid enskild föredragning

Social- och miljöavdelningen

Miljöbyrån, S4

Beslutande

Vicelantråd

Camilla Gunell

Föredragande

Byråchef

Helena Blomqvist

Justerat

Omedelbart

.....
Ärende/Dnr/Exp.

.....
Beslut

Nr 51

Ålandskomposten Ab:s beskrivning av planerad process av hanteringen av animaliska biprodukter.

ÅLR 2017/856

88 S4

Beslöts enligt **bilaga 1 S417E28**.

Nr 52

Ålands Vatten Ab:s bolagsstämma 23 maj kl. 10.00.

ÅLR 2017/3345

89 S4

Beslöts att byråchef Helena Blomqvist deltar på Ålands Vatten Ab:s bolagsstämma som landskapsregeringens representant.

Ålandskomposten Ab
Svensbölevägen 45
22530 SUND

Hänvisning

Kontaktperson
Helena Blomqvist

Ärende
**ÅLANDSKOMPOSTEN AB:S BESKRIVNING
AV PLANERAD PROCESS AV
HANTERINGEN AV ANIMALISKA
BIPRODUKTER**

Bakgrund

Landskapsregeringen beslöt 21.6.2016 att ålägga Ålandskomposten Ab att vidta åtgärder för att uppfylla kraven i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1069/2009 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter och därav framställda produkter som inte är avsedda att användas som livsmedel (biproduktsförordningen). I beslutet beskrevs olika alternativ för att företaget skulle uppfylla kraven på att ta emot kategori 3-material.

I flera brev under hösten, det första daterat 30.9.2016, informerade företaget om planeringen av den ändrade hanteringen. Företaget anhöll också om förlängd tid att uppfylla kraven. Landskapsregering beslöt 27.10.2016 att förlänga tiden för de olika alternativen så att en ny anläggning kan tas i bruk senast 31.5.2017. Landskapsregeringen utförde 22.12.2016 en inspektion på kompostanläggningen.

Flera informella diskussioner har förts mellan landskapsregeringen och Ålandskomposten Ab under våren. Ålandskomposten Ab lämnade 26.4.2017 in dokumentet "Ålandskomposten processbeskrivning Rev. April 2017 v 1.0" med beskrivning av planerad process och egenkontrollprogram samt riskhanteringsrutiner för företaget och en anhållan om att tiden för ibruktagande av anläggningen förlängs.

Företaget planerar att behandla de mottagna avfallsmassorna i en trumkompostanläggning. Slakt- och fiskavfallet kommer att hygieniseras i 70 grader i minst en timme innan avfallet förs in i trumkomposten. Visst fiskavfall kommer före det att ensileras. Det hygieniserade materialet och matavfallet förs in i komposttrummor som uppfyller kravet 55 grader i 7 dygn, 60 grader i 5 dygn, 65 grader i 3 dygn eller 70 grader i 1 dygn.

Beslut

Landskapsregeringen bedömer att den beskrivna anläggningen, i dokumentet ”Ålandskomposten processbeskrivning Rev. April 2017 v 1.0” kommer att klara kraven i biproduktförordningen, men att vissa förtydliganden krävs och om nedan angivna villkor är uppfyllda. Detaljerna i utformningen av anläggningen, komposteringsprocessen och kontrollsystemet ska förtydligas av företaget inför att anläggningen tas i bruk. En omprövning av detta beslut kommer att göras om villkoren inte uppfylls. Anläggningen ska tas i bruk senast 31.12.2017 och företaget ska senast 30.9.2017 informera om ibruktagningsplanen.

Villkor:

Matavfallet och annat avfall som inte kommer att hygieniseras måste hållas på ett säkert avstånd från det ohygieniserade slakt- och fiskavfallet.

Krossning av matavfallet får inte göras i samma krossningsmaskin som slakt- och fiskavfallet har krossats i.

Företaget ska senast ett år från att anläggningen tas i bruk genom redovisning visa att företaget uppfyller de krav som anges i beskrivningen av anläggningen, dvs. 55 grader i 7 dygn, 60 grader i 5 dygn, 65 grader i 3 dygn eller 70 grader i 1 dygn.

Företaget ska före anläggningen tas i bruk göra upp en detaljerad provtagningsplan med angivande av vad som kommer att analyseras, vad och hur ofta prov tas och hur ofta resultaten skickas till landskapsregeringen.

Företaget ska före anläggningen tas i bruk redogöra för hur lakvattnet (tvättvattnet, processvatten och regnvatten) tas om hand på ett säkert sätt.

Motivering

EU:s biproduktförordning innehåller de övergripande kraven på hantering av animaliska biprodukter i en komposteringsanläggning. Närmare bestämmelser finns i Kommissionens förordning (EU) nr 142/2011 om genomförande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1069/2009 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter och därav framställda produkter som inte är avsedda att användas som livsmedel och om genomförande av rådets direktiv 97/78/EG vad gäller vissa prover och produkter som enligt det direktivet är undantagna från veterinärkontroller vid gränsen (genomförandeförordningen). Nationella bestämmelser finns i lagen om animaliska biprodukter (FFS 517/2015), vilken även gäller i landskapet.

Biproduktförordningen innehåller omfattande krav på verksamhetsutövaren, däribland att ett egenkontrollprogram och ett system för faroanalys och kritiska synpunkter ska göras upp enligt artiklarna 28 och 29. Den behöriga myndigheten ska enligt artikel 44 godkänna anläggningen endast när det genom besök på plats innan någon verksamhet har inletts har visats att de uppfyller de krav som fastställts i enlighet med artikel 27. Den artikeln innehåller ett bemyndigande att besluta om genomförandeåtgärder vilket gjorts i genomförandeförordningen.

Företagets beskrivning av hanteringsprocessen är inte till alla delar helt tydlig, vilket är förståeligt då vissa delar kan bestämmas först när utrustningen finns på plats. Detsamma gäller med de närmare detaljerna i egenkontrollprogrammet. Dessa detaljer behöver klargöras av företaget för landskapsregeringen så snart det är möjligt.

Den nya anläggningen behöver tas i bruk så snabbt som möjligt men eftersom leveranstiden av komposttrummor är relativt lång behöver företaget få en viss övergångstid för att ta i bruk den nya anläggningen.

Landskapsregeringen konstaterar att det i Finland inte finns i lag eller förordning detaljerade bestämmelser om vilken temperatur som matavfall ska komposteras i. Den bedömningen görs i varje enskilt fall. Ytterligare konstaterar landskapsregeringen att kraven är varierande i EU:s medlemsländer. I Sverige finns kraven i Föreskrifter om ändring i Statens jordbruksverk föreskrifter (SJVFS 2006:84) om befattning med animaliska biprodukter och införsel av andra produkter, utom livsmedel, som kan sprida smittsamma sjukdomar till djur (SJVFS 2014:43). Enligt Bilaga 4, Tabell 2 är kraven 55 grader i 7 dygn, 60 grader i 5 dygn, 65 grader i 3 dygn eller 70 grader i 1 dygn. Landskapsregeringen bedömer att de svenska kraven är tillräckliga för att uppfylla biproduktförordningens krav.

För att minimera riskerna med att slakt- och fiskavfall som inte ännu har hygieniserats blandas med matavfallet behövs ett tillräckligt stort avstånd mellan dessa mottagningsplatser eller andra åtgärder som innebär att ett säkert avstånd kan hållas.

Det är viktigt att den krossningsmaskin som används för krossning av matavfall inte kan riskera att innehålla rester från slakt- eller fiskavfall varför samma krossningsmaskin inte kan användas för krossning av slakt- och fiskavfall.

För att kontrollera att trumkomposten klarar kravet 55 grader i 7 dygn, 60 grader i 5 dygn, 65 grader i 3 dygn eller 70 grader i 1 dygn ska företaget redogöra för ett års provtagning.

Företaget anger i sin beskrivning av verksamheten att företaget kommer att redovisa provtagningar och analysresultat till landskapsregeringen enligt egenkontrollprogrammet. Det framkommer inte klart vilken provtagning och analys som kommer att ske. Det måste företaget redogöra i detalj till landskapsregeringen senast inför att anläggningen tas i bruk.

I företagets verksamhetsbeskrivning anges att utrustningen ska tvättas med vatten, men det framkommer inte klart hur vattnet ska tas om hand. Även annat lakvatten som uppkommer bl.a. vid krossningen behöver redogöras för.

Vicelantråd

Camilla Gunell

Byråchef

Helena Blomqvist

BILAGA

Besvärsanvisning

FÖR KÄNNEDOM

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet, Norragatan 17,
22100 Mariehamn
Jordbruksbyrån, härst.
Fiskeribyran, härst.
Linnéa Johansson, härst.